

Sosyal Bilişim Perspektifinden Bireyselleşme ve Yalnızlaşma Sorunu Üzerine Bir Analiz

An Analysis of the Problem of Individualization and Loneliness from the Perspective of Social Informatics

Abdulkadir BÜYÜKBİNGÖL*

 0000-0003-2411-9500

MAKALE BİLGİSİ

Başvuru: 14. 05. 2022
Düzeltilme Talebi: 16. 06. 2022
Son Düzeltilme: 23. 06. 2022
Kabul: 26. 07. 2022
Online Yayım: 15. 08. 2022

Anahtar Kelimeler:

Sosyoloji
Sosyal Bilişim
Yalnızlaşma
Dijital Toplum
Toplum 5.0

ÖZ

Determinist yaklaşım, toplumların, kullandıkları teknolojiler tarafından belirlendiklerini ifade etmektedir. Dijital toplum kavramı, birinci endüstri devriminden itibaren teknolojilerin, söz konusu etkiyi giderek arttırmasının bir göstergesidir. Günümüzde dijital bilgi ve iletişim teknolojileri artık toplumsal yapının bir elementi haline geldiği düşünülebilir. Bu teknolojinin toplumsal iletişim ve etkileşiminde kullanılması, kültürel yapının buna göre şekillenmesini getirmektedir. Buna karşın sanayi devrimlerinin birey ve toplum üzerindeki olumsuz etkileri de devam etmektedir. Bireyselleşme ve yalnızlaşma bu sorunlardandır. Toplumdan kopmadan toplumsallaşmanın bir yolu olarak da alınabilen bireysellikte, davranışların yalnızlaşmayla sonuçlanması, toplumsal bir varlık olan insanda psikolojik ve sosyolojik travmalara sebep olabilmektedir. Özellikle yaşlı nüfusun olumsuz etkilendiği yalnızlaşmaya karşı bir takım çözümlerin sunulması, bu travmaların engellenebileceği saikiyle önem arz etmektedir. Hali hazırdaki çalışmada, yalnızlaşmaya götüren bir süreç olarak olumsuz bireyselleşme bir sorun olarak algılanmakta ve bu sorunun çözümleri üzerinde durulmaktadır. Literatür taraması yöntemiyle araştırılan konu kapsamında ulaşılan veriler nitel yaklaşım sınırları içinde kavramsal bir bütün oluşturacak şekilde analiz edilmiştir. Bu kapsamda ulaşılan sonuca göre içinde bulunduğumuz bilgi toplumundan bir sonraki aşama olduğu kaydedilen ve inşa edilmiş bir teknolojik toplum olarak tarif edilen Toplum 5.0'da, sosyal bilişim (social informatics) biliminden destek alınarak yalnızlaşmaya karşı bir takım çözümlerin geliştirilebildiği tespit edilmiştir. Dijital teknolojilerin sunduğu olanaklarla bu çözümlerin uygulanması durumunda, genç ve yaşlı nüfus, bir arada, kabiliyetlerine uygun olarak istedikleri biçimlerde ekonomik ve sosyal etkinliklerde bulunabilmektedir. Belirli işbirlikleri çerçevesinde gerçekleşen bu faaliyetler, hem sosyal hem de ekonomik olarak kümülatif bir değere dönüşebilmektedir. Böylece bireysel davranışlar yalnızlaşmaya götüren bir eylem olmaktan çıktığı gibi olası sosyal ve psikolojik travmaların da önüne geçilebilir.